

Laatste levensfase

Parkinson Café

15 augustus 2017

Programma

- Inleiding Liesbeth van Deventer
 - Autonomie/zelfregie
 - Palliatieve zorg/euthanasie
- Tafelgesprekken (obv stellingen)
- Pauze (ca. 20 minuten)
- Plenaire afronding Liesbeth van Deventer

Notaris

- Inleiding
- Erven en schenken
- Levenstestament
 - Handelingsonbekwaamheid
 - Vermogensrechtelijke volmacht
- Wilsonbekwaamheid
 - Medische volmacht
 - Gesprek met medici
 - Euthanasieverklaring
 - Behandelverbod

Goed geregeld?

- Wat vindt u, wat die laatste levensfase betreft, belangrijk?

Autonomie

- Ik regel het zelf wel?

Ik weet zelf wat goed voor mij
is

- Grenzen aan medisch handelen

Euthanasie

- Moreel/ethisch thema, actueel voor de gehele (Nederlandse) samenleving.

Definitie euthanasie

- Europese Associatie voor Palliatieve zorg (2004): “Een arts doodt met opzet een persoon door de toediening van medicijnen op het uitdrukkelijk, vrijwillig en competent verzoek van die persoon”.

Keuzevrijheid

- In de laatste honderd jaar is de verhouding tot sterven en dood in de rijkere landen ingrijpend veranderd. Door de toegenomen mogelijkheden van medisch handelen komen mensen voor nieuwe keuzes te staan. Door de toegenomen mogelijkheden lijken we te moeten kiezen; de keuzevrijheid dringt zich op.

Levensverlenging

- Levensverlengende behandeling kan worden gedefinieerd als: “elke behandeling en maatregel die de dood van een patiënt uitstellen”.

Abstineren

- Wanneer een arts besluit, na overleg met patiënt en familie, om geen levensverlengende handelingen meer te verrichten, dan is er geen sprake van actieve levensbeëindiging of euthanasie, maar van abstineren.
- Niet de arts, maar de dodelijke ziekte is dan als doodsoorzaak aan te merken.

Palliatieve zorg

- “Palliatieve zorg is een benadering die de kwaliteit van het leven verbetert van patiënten en hun naasten die te maken hebben met een levensbedreigende aandoening, door het voorkomen en verlichten van lijden, door middel van vroegtijdige signalering en zorgvuldige beoordeling en behandeling van pijn en andere problemen van lichamelijke, psychosociale en spirituele aard.

Bron: Definitie Wereldgezondheidsorganisatie (WHO):

Palliatieve zorg

- is niet de genezing van de patiënt het doel, maar een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven, waardoor het ziekteverloop mogelijk positief beïnvloed kan worden;
- is de dood een normaal, natuurlijk proces, dat niet vertraagd of versneld wordt;
- is er aandacht voor lichamelijke én psychische klachten;
- worden de psychologische en spirituele aspecten in de zorg geïntegreerd benaderd;
- is er emotionele ondersteuning voor de patiënt en zijn naasten om zo actief mogelijk te leven;
- is er emotionele ondersteuning voor de naasten om te leren omgaan met de ziekte van de patiënt en met eigen rouwgevoelens;
- wordt, indien nodig, vanuit een team zorgverleners gewerkt, zodat aan alle noden van patiënten en naasten tegemoet kan worden gekomen, indien nodig ook na het overlijden van de patiënt (ondersteuning bij verliesverwerking);
- kan vroeg in het ziekteverloop aan de orde zijn, in combinatie met therapieën die levensverlengend zijn (zoals chemotherapie en radiotherapie). Palliatieve zorg kan ook (medische) onderzoeken omvatten die nodig zijn om pijnlijke, klinische complicaties te begrijpen en te behandelen.”

Voorwaarden voor euthanasie

- de overtuiging heeft gekregen dat er sprake was van een vrijwillig en weloverwogen verzoek van de patiënt,
- de overtuiging heeft gekregen dat er sprake was van uitzichtloos en ondraaglijk lijden van de patiënt,
- de patiënt heeft voorgelicht over de situatie waarin deze zich bevond en over diens vooruitzichten,
- met de patiënt tot de overtuiging is gekomen dat er voor de situatie waarin deze zich bevond geen redelijke andere oplossing was,
- ten minste één andere, onafhankelijke arts heeft geraadpleegd, die de patiënt heeft gezien en schriftelijk zijn oordeel heeft gegeven over de zorgvuldigheidseisen, bedoeld in de hiervoor genoemde punten, en
- de levensbeëindiging of hulp bij zelfdoding medisch zorgvuldig heeft uitgevoerd.

Bron: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0012410/2014-02-15>